

Hlas

Nového Mesta

Ročník XXII. ČASOPIS OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO, JÚN 2012

Pomoc deťom má rozličné podoby

Bez fontán by leto bolo smutné

Škola na Kolibe oslavuje osemdesiatku

Zamilované páry sa zišli pod čerešňou

Vážení Novomešťania,

máj – obvykle mesiac lásky – bol pre nás predovšetkým mesiacom brigád, túto jar sme ich pripravili šesť.

Čisté a upratané okolie má zmysel. Tam, kde je čisto, svietia svetlá, steny nie sú popísané grafitmi či zanesené špinou, je bezpečnejšie. Okolie na človeka vplýva, či si to už uvedomíme, alebo nie. Väčšine z nás ani nenapadne odhodiť fľašu či papierik tam, kde je čisto. Rovnako platí, že ak je niekde kôpka odpadkov, čoskoro sa začne zväčšovať. Význam brigád nie je len v samom vyčistení parku, oveľa viac spočíva vo vytváraní vzťahu k „svojej“ štvrti či mestu.

Máme preto záujem aj o kontrolu čistoty z vašej strany. Každý obyvateľ sa na stránke www.banm.sk dozvie, kde a kedy sa plánuje čistiť, kosiť, upratovať.

Čistota a informovanosť majú však aj iný rozmer. Áno, mám na mysli informovanosť a transparentnosť pri rozhodovaní o peniazoch. Aj preto od nástupu do funkcie nekompromisne presadzujem zmeny vo fungovaní úradu. Viac svetla a jasné pravidlá znamenajú lepšiu kontrolu pracovníkov zo strany obyvateľov a menej korupčných príležitostí. Povedali sme si „Stop korupcii na úrade!“ a začali sme konať.

Zastavili sme rozdávanie bytov. Sprísnilí sme formu prenájmu obecných bytov, aby si z nich chytráci nerobili biznis – byty môžu pomôcť ľuďom, ktorí by inak ostali bez strechy nad hlavou. Každý predaj majetku dôsledne prehodnocujeme a jediný minuloročný predaj nehnuteľnosti sme realizovali formou dražby. Rovnako pristupujeme k prenájomu obecného majetku, pričom o tých najväčších sa rozhoduje v obchodných verejných súťažiach. Majetok mestskej časti nepatrí úradu, starostovi ani poslancom, ale všetkým obyvateľom Nového Mesta, preto musí byť verejne dostupný jeho zoznam, využitie a cena nájmu.

Čo plánujeme ďalej?

V najbližších týždňoch spustíme novú internetovú stránku, kde budú dostupné všetky dôležité informácie o úrade a jeho činnosti. Informácie o všetkých verejných obstarávaníach, zápisnice zo zasadnutí komisií, plánované rozkopávky, uzavreté zmluvy, ale aj objednávky, faktúry a veľa ďalšieho.

Naša snaha otvoriť úrad a informovať vás má dva ciele. Prvým je umožniť vám kontrolu a druhým vytvoriť predpoklady pre vaše spolurozhodovanie. V druhom polroku prejde úrad auditom a aj v spolupráci s Transparency International vypracujeme protikorupčný manuál. A keď Novomešťanov ešte viac zapojíme do spolurozhodovania o tom, čo budú naše priority a úlohy, prosím, zapojte sa aj vy! Ďakujem.

Rudolf Kusý

Z obsahu čísla:

Aby kúpanie bolo bezpečné

str. 4

0 tituly Miss & Boy Nového Mesta

str. 10

Aj veda môže byť zábavná

str. 12

V Domovinke ako doma

str. 13

Spomína pán Otakar Cziglán

str. 16

Koncert k výročiu Rolling Stones

str. 19

Snímka na obálke František Rajecký

Vydáva Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlac@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 1. 6. 2012,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,
podpredsedníčka: Ing. Jana Škutková,
šéfredaktor: Vladimír Margolien,
členovia: Ing. Branislav Feješ, JUDr. Tomáš Korček,
Ing. arch. Otto Novitzký, Mgr. Marek Tettinger,
tajomník: Mgr. Ján Borčin.
Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.
Grafická úprava: Martin Lovas.
Náklad: 21 600 výtlačkov. Číslo 6/2012.
EV 3920/2009

Zahraničnou tlačou preletela pred časom správička o otcovi, ktorý nechal svoje dieťa v zaparkovanom aute. Vybavoval akési súrne záležitosti a načisto naň zabudol. Bolo horúco a auto stálo na slnku... Zle to dopadlo.

Každý z nás si teraz povie, že jemu by sa to nemohlo stať. No neublížujeme nášmu dieťaťu zakaždým, keď naň pre „súrne záležitosti“ nemáme čas v ťažkej chvíli? Aj keď nejde o život, o čosi dôležité ho vtedy predsa len pripravíme. Skúsme to mať na pamäti nielen vo sviatočný deň detí!

Nové Mesto rozdalo deťom šaty a obuv

Šaty a obuv pre 46 deť rozdala bratislavská mestská časť Nové Mesto začiatkom mája. Ide o ďalšiu z viacerých foriem pomoci novomestskej samosprávy deťom a sociálne slabším rodinám.

Balíčky so šatstvom a obuvou v spolupráci s mestskou časťou zabezpečil deťom pán Akshay Kumar Dixit, ktorý sa narodil v Indii, ale už 28 rokov žije a podniká na Slovensku. „Som rád, že v našom snažení nie sme sami a máme tu podnikateľov, ktorí cítia zodpovednosť za komunitu, v ktorej žijú a podnikajú. Niekedy ani nemusia pochádzať z Nového Mesta, môžu prísť hoci aj z opačnej strany zemegule,“ ocenil jeho čin starosta Rudolf Kusý.

Pán Dixit, ako sám hovorí, sa riadi hes-

lom: keď môžem, rád pomôžem. „Detská duša je čistá, nemôže za to, keď sa rodina veľa krát nie vlastnou vinou dostane do zlej sociálnej situácie,“ povedal Hlasu Nového Mesta.

Materiálnu pomoc si 18 dievčat a 28 chlapcov z novomestských základných škôl prevzalo spolu s rodičmi vo štvrtok 10. mája v priestoroch Domova sv. Jána z Boha na Hattalovej ulici. So svojimi deťmi prišla aj Novomešťanka Lenka. „Veľmi nám to pomôže. Robím len brigádnicky, deti chodia do športovej školy, ktorá

niečo stojí. Takže takáto pomoc určite odľahčí náš rodinný rozpočet,“ pochvalovala si matka štyroch deť.

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto poskytuje deťom a ich rodinám finančnú pomoc v rozličných formách. Pri narodení dieťatka dostanú jeho rodičia príspevok 200 eur, pri nástupe do školy dostanú rodičia prváčika príspevok na nákup školských potrieb, deťom zo sociálne slabších rodín prispieva mestská časť v lete na letný školský tábor.

Ján Borčín

UCHO PRE OBČANOV 18. 6.

Máte ako obyvateľ Nového Mesta problém, ktorý sa nedarí vyriešiť? Trápi vás niečo, v čom nedokázali pomôcť zodpovední pracovníci úradu? Chcete predložiť starostovi návrh, ktorý by mal počuť z prvej ruky?

Príležitosť na to budete mať 18. júna 2012, kedy sa novomestský starosta Rudolf Kusý rozhodol usporiadať Deň otvorených dverí. Vypočuje si každého novomestského občana, ktorý považuje za potrebné a dôležité povedať mu niečo osobne. Aby bolo možné stretnutia naplánovať a jedno po druhom uskutočniť, treba si termín dohodnúť vopred na telefónnom čísle 02/49 253 222.

(jš)

Aj tí najmenší s vlastným pasom

Od 26. júna 2012 dochádza k dôležitej zmene, ktorá sa týka cestovných dokladov. Do platnosti vstupuje nariadenie Európskej únie, ktoré členským štátom ukladá povinnosť vydávať cestovné pasy už iba ako individuálne cestovné doklady. „V praxi to znamená, že oddelenie dokladov Policajného zboru v Bratislave III na Vajnorskej ulici 25 už od 26. júna 2012 nebude vykonávať zápisy deť mladších ako 5 rokov do cestovného pasu rodiča a každé dieťa bez rozdielu veku bude musieť mať vlastný cestovný doklad,“ upozorňuje Patrícia Sikelová z Okresného riaditeľstva PZ Bratislava III. Polícia odporúča rodičom, ktorí plánujú po 26. júni 2012 cestovať spolu so svojimi deťmi mimo Slovenska, aby požiadali o vydanie vlastných cestovných pasov pre deti, prípadne sa včas informovali na zastupiteľskom úrade krajiny, do ktorej cestujú.

(jb)

V testoch bodovali deviataci z Jeséniovej a Odborárskej

Základné školy z bratislavského Nového Mesta uspeli v celoštátnom testovaní vedomostí deviatakov. Osem škôl, ktoré sú v správe mestskej časti, dosiahlo celkovo v tohtoročných testoch lepších výsledkov, ako bol celoslovenský priemer.

Recept na úspech

V slovenskom jazyku bol novomestský priemer 66,7 % (slovenský 54,5 %) a v matematike 63 % (slovenský 57,5 %). Najlepšie znalosti zo slovenského jazyka preukázali žiaci deviateho ročníka Základnej školy Jeséniovej (87,8 %). Matematika ide najlepšie deviatakom zo Základnej školy Odborárskej (78,9 %). Aký je ich recept na úspech? Obe školy zhodne tvrdia – intenzívne doučovanie a záujem žiakov. „Žia-

kov na testovanie pripravujeme už v ôsmom ročníku, v rámci krúžkovej činnosti majú doučovanie dve hodiny týždenne. V deviatom ročníku je to ešte intenzívnejšie. A chodia tam všetci, napriek tomu, že to nie je povinné,“ hovorí riaditeľka Základnej školy na Jeséniovej Zuzana Salíniová.

(jb)

Súpisné a orientačné čísla po novom

Od 1. mája 2012 prechádza agenda súpisných čísel a orientačných čísel do pôsobnosti oddelenia podnikateľského, právneho a správy majetku. Žiadatelia sa môžu obrátiť na pani Andreu Vráblovú, tel. 49 253 389, mail: pravne@banm.sk, kancelária č. 316 na III. poschodí Miestneho úradu Bratislava – Nové Mesto.

Kancelárie na prenájom

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto ponúka na prenájom voľné kancelárske priestory a voľné prevádzkové priestory v administratívnej budove na Háľkovej č. 11.

Na 3. poschodí:

kancelária č. 315 (13,4 m²)

kancelária č. 316 (29,97 m²)

Kancelárie sú spojené, prenajímajú sa ako celok.

Na 4. poschodí:

kancelária č. 403 (14 m²)

kancelária č. 404 (14 m²)

Dvorová časť:

prevádzkové priestory na prízemí (198,68 m²)

Bližšie informácie získate na Miestnom úrade Bratislava – Nové Mesto na Junáckej č. 1, na oddelení pre správu bytov, nebytových priestorov a vnútornej správy (telefóny: 02/49 253 318, 44 258 426, 44 258 427).

0 doprave na železnú...

Masa pestrofarebne oblečených ľudí sa valí od Červeného mosta smerom do lesa. Beh, bicykle, opekanie, turistika a ďalšie zábavky vyťahujú obyvateľov z ich príbytkov do čarovného prostredia Hornej Mlynskej doliny, ľudovo Železnej studničky. Každú sezónu pribúda nadšencov, ktorí objavujú nový druh relaxu v zákutiach prímestského lesa. Je čas vyriešiť spôsob dopravy. Aké máme možnosti?

Uskutočnili sa mnohé rozhovory na viacerých úrovniach, vyvolané želaním čo možno najviac obmedziť automobilovú dopravu v doline. V škále od časovo obmedzeného povolenia pre oprávnených návštevníkov, cez zákaz pre všetkých okrem zásobovania a personálu miestnych zariadení, až po absolútny zákaz s výnimkou špeciálneho zásobovania. Rýchla zdravotná pomoc a odvoz odpadu sú, prirodzene, povolené. Znamenalo by to, že návštevníci, a možno aj majitelia a prevádzkovatelia bufetov musia nechať svoje „motory“ na začiatku doliny, pri moste. Väčšie z dvoch tamojších parkovísk má dnes kapacitu cca sto miest. Cez víkendy je permanentne plné

a každý podvečer v týždni prakticky tiež. Takže sa žiada znásobiť kapacitu. To dokážeme realizovať parkovacou garážou, ktorá v hraniciach dnešného parkoviska dočasne ubytuje cca 400 vozidiel. Samo-

Kde sa dá zaparkovať v okolí Železnej studienky:

- Parkovisko pri Červenom moste, na ktorom je 150 miest
- Platené parkovisko pred Červeným mostom
- Parkovisko pri obchodnom dome Tesco Lamač (Mestské lesy majú dohodu s Tescom, že návštevníci lesoparku ho môžu využívať, kapacita zhruba 1000 miest.)
- Platené parkovisko v areáli Vojenskej nemocnice

zrejme, aj s podlažiami pod zemou. Vrchná stavba s primeranou architektúrou by nemala presiahnuť tri či štyri podlažia s využiteľnou strechou. Kto ju postaví a kto ju bude spravovať, je jedna z tém pre vznikajúcu komisiu na mestskej úrovni – budú v nej zástupcovia magis-

trátu, mestských lesov, poslancov mesta i Nového Mesta.

Dovezieme sa, zaparkujeme – čo ďalej? Reálnou možnosťou je posilnenie súčasnej MHD kyvadlovou dopravou Červený most – Sanatórium. Môže to vyriešiť ekobus či ekovláčik, ktorého stanice budú totožné so zastávkami mestskej dopravy. Dobrou myšlienkou sú mincové požičovne bicyklov so stanovišťami na začiatku a v hlavných centrách oblasti. Cestu na Kamzík si cyklista môže skrátiť lanovkou, pretože ho odvezie aj s bicyklom. Pripravujeme spracovanie komplexnej štúdie, ktorá vyberie zariadenia vhodné na revitalizáciu a stanoví jej rozsah. Určí koncepciu organizácie dopravy a preverí možnosti nových technológií na riešenie odpadových vôd, resp. zásobovanie vodou. Súčasťou dokumentácie bude vyhodnotenie požiadaviek jednotlivých investorov, ktorí sú na tomto území aktívni. Zvyšujúce sa množstvá návštevníkov bude potrebné obslúžiť aj so zreteľom na hygienu, resp. na možnosti kultivovaného občerstvenia.

Otto Novitzký

Prípravy na bezpečné kúpanie

Jazero Kuchajda prechádza v posledných týždňoch veľkou prípravou na hlavnú sezónu. Ako prvé prišli na rad lokálne skládky tuhého odpadu v blízkosti jazera. Potom sa pustili do práce potápači. V prvej etape urobili potápačský prieskum dna jazera a nájdený odpad označili bójkami. Pri hlavnom čistení sa ôsmi potápači zamerali najmä na pásмо

vyhradené pre kúpajúcich sa, na vyčistenie plochy pod mólom a pod novou reštauráciou.

Dva nákupné vozíky, pneumatika, označovač cestovných lístkov z autobusu mestskej dopravy – to boli hlavné tohtoročné úlohy. K častým nálezom patria kovové odpadové koše, stavebný odpad či plastové stoličky. Pre návštevníkov kúpaliska sú nebezpečné najmä rybárske lanká, vlasce s háčikmi a črepiny, preto ich zbieraniu venujú potápači zvýšenú pozornosť. Predseda Klubu športových potápačov Octopus Tomáš Rácz zdôraznil, že mestská časť je príkladom pre samosprávy, ktoré prevádzkujú prírodné kúpaliská: „Z vlastnej skúsenosti viem, že väčšina správcov dna vodnej plochy nečistí, čo ohrozuje zdravie návštevníkov.“

V spolupráci s klubom zabezpečuje samospráva čistenie jazera už pätnásť rokov, aj preto má množstvo odpadu klesajúcu tendenciu. „Záleží nám na tom,

aby ľudia mohli bezpečne vojsť do vody a bez úrazu z nej vyjsť,“ hovorí starosta Rudolf Kusý. Odpad sa zbieral do veľkokapacitného kontajnera, ktorý zabezpečil EKO-podnik VPS. Na bezpečnostnú situáciu dohliadala mestská polícia.

(jš)

Poznáte miestny úrad?

Európska regionálna politika je založená na finančnej solidarite medzi regiónmi. Európska únia preto vynakladá viac než tretinu svojho rozpočtu na podporu znevýhodnených regiónov, pričom hlavnými finančnými nástrojmi sú dva štrukturálne fondy - Európsky fond regionálneho rozvoja a Európsky sociálny fond. Získané prostriedky sú významnou pomocou aj pri financovaní rozvoja našej mestskej časti.

Aby sa mestská časť mohla uchádzať o podporu svojich projektov, útvar štrukturálnych fondov a verejného obstarávania pozorne sleduje výzvy riadiacich orgánov na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Pripravuje materiály do miestneho zastupiteľstva a po schválení navrhovaných projektov spracuje podklady na predloženie žiadostí, zosumarizuje všetky požadované prílohy a dokumentáciu a predloží ich orgánom, ktoré výzvu zverejnili. V prípade úspechu a pridelenia finančných prostriedkov sa útvar postará o spracovanie súvisiacej dokumentácie, podkladov na podpísanie

zmluvy aj o neskoršiu spoluprácu so zúčastnenými organizáciami. Sleduje pritom priebeh realizácie, termíny, účtovníctvo na jednotlivé projekty a kontroluje zúčtované úhrady.

K úlohám útvaru štrukturálnych fondov patrí aj zabezpečenie publicity a informovanosti o prebiehajúcich projektoch, ako to zakotvuje zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

Súčasťou práce tohto útvaru sú úlohy súvisiace s verejným obstarávaním, ktorých cieľom je zabezpečiť čo najvýhodnejšie zaobstaranie potrebných investícií, služieb a tovarov, aby sa finančné prostriedky z rozpočtu mestskej časti vynakladali hospodárne a efektívne.

Vedúcou útvaru štrukturálnych fondov a verejného obstarávania je Ing. Daša Effenbergerová, ktorá nám svoju prácu priblížila takto: „Pripravujeme projekty na získanie nenávratných finančných prostriedkov aj z iných zdrojov, ako je EÚ, napr. z Úradu vlády SR, z ministerstiev, BSK a rôznych nadácií. Nedávno

sme predložili projekt na revitalizáciu verejného priestranstva GAŠTANICE na Jeséniovej ulici. Chceli by sme tu vybudovať aj oddelené venčisko na voľný pohyb psov, osvetlenie, osadiť prvky drobnej architektúry a zriadiť detské ihrisko. Ďalším veľkým projektom v spolupráci s hlavným mestom SR je Elektronizácia služieb bratislavskej samosprávy, jeho cieľom je vybudovať moderný digitálny úrad. Veľká časť projektov a získaných finančných prostriedkov smeruje do obnovy a modernizácie škôl a rôznych aktivít v prospech verejnosti.“

Jana Škutková

Útvar štrukturálnych fondov sídli na siedmom poschodí miestneho úradu, tel. 02/49 253 123, e-mail: granty@banm.sk

hejsk

Najlepšie nákupy na internete

**5 000 PRODUKTOV
V INTERNETOVÝCH CENÁCH
PRIPRAVENÝCH IHNEĎ K ODBERU
V PREDAJNI HEJHOUSE BRATISLAVA**

*Darčekový certifikát 5 € pri nákupe nad 49 €:
HEJSKZLAVAYXX

Ponuka platí do 30. 6. 2012.

*pre uplatnenie zľavy zadajte príslušný kód v 1. kroku objednávky do poľa „kód darčekového certifikátu“. Zľava sa Vám automaticky odpočíta.

WWW.HEJ.SK

HEJHOUSE BRATISLAVA
OC KORZO, PESTOVATEĽSKÁ 13, 821 04 BRATISLAVA

02 20251000

Nové Mesto čistejšie

Od polovice marca až do prvých májových týždňov sa Novomešťania venovali čisteniu svojho okolia. Vďaka sympatickému prístupu desiatok obyvateľov, ktorí vzali do rúk hrable, motyky, fúriky či metly, je naša mestská časť zase o niečo sviežejšia, zelenšia a upravenejšia. Upratovalo sa na Ahoji, na Zátíši i Hostinského sídlisku. Potom prišlo na rad okolie školy na Cádrovej, Ladzianskeho ulica a Biely kríž, napokon aj Račianske mýto.

O veľkoobjemové kontajnery sa postaral EKO-podnik VPS. Keď sme si po práci pochutnávali na chutnom guláši, povedala mi pani Anna Predná z Kramárov: „Prišla som pomôcť, páči sa mi, keď máme všade čisto...“ Spoločné jarne i jesenné upratovanie sa stáva pravidlom. Organizátori z miestneho úradu ďakujú všetkým majiteľom usilovných rúk, ktorí chápu, že k poriadku v našom okolí musíme prispievať všetci. (jš)

Snímky BSK

Členovia KD Zlatý dážď vyčistili záhon na Račianskej ulici

Upravili sme zeleň na Kramároch

Guláš na záver bol milým prekvapením

Čo sa za mladi naučíš...

Na Račianskom mýte sa zišla najpočetnejšia skupina

Jakubko s otcom čistili koryto potoka na Bielom kríži

Bez fontán by leto bolo smutné

Kvôli nákladnej prevádzke sa fontány z mestských parkov vytrácajú. Za horúcich letných dní je však máločo príjemnejšie ako posediť si pri zurčiacej vode. Keď vetrik priveje drobné kvapky na rozpálenú pokožku, radosť z osvieženia pocítia malí aj veľkí.

„V Novom Meste máme v správe fontánu v parku na Račianskom mýte a dve vodné fontány na hladine Kuchajdy. Keď v parku pribudne fontána, stane sa prirodzenou dominantou, počas horúcich dní priťahuje návštevníkov ako magnet,“ hovorí Helena Štepianska, vedúca Strediska detských ihrísk, areálu Kuchajda a údržby EKO-podniku VPS.

Fontána na Račianskom mýte bola uvedená do prevádzky v roku 2001. Výška jej vodného stĺpca dosahuje sedem metrov a funguje približne sedem mesiacov

v roku. Spustenie vodného obehu závisí od počasia, ale obvykle sa fontána rozšumí už pár dní pred Veľkou nocou.

Čo všetko je potrebné robiť, aby vodné dielko slúžilo svojmu účelu?

„Denne kontrolujeme, či fontánu nepoškodili vandali, vyzbierame hrubé nečistoty z vodnej hladiny, overíme funkč-

nosť elektrického zariadenia. Jedenkrát týždenne ošetríme vodu chemickým prípravkom proti riasam - rozpustíme v nej špeciálnu tabletu. Vodu meníme podľa potreby, vychádza to približne raz za jeden aj pol mesiaca, ale ak je voda znečistená, vymieňa sa častejšie. V tejto fontáne koluje asi tridsať kubíkov vody.“

Okolo fontány sú pripevnené upozornenia o zákaze kúpania, prania a umývania psov. Keďže voda sa chemicky upravuje, bolo by to zdraviu škodlivé. Ľudia si postupne zvykli a zákazy rešpektujú, aj keď občas dôjde k vandalizmu. Stalo sa napríklad, že niekto nacúval do fontány autom a vážne ju poškodil.

Na jeseň je potrebné fontánu zazimovať. Voda sa vypustí a čerpadlo sa uskladní pod strechou. Kým bola fontána nová, nevyžadovala si väčšiu údržbu, s pribúdajúcimi rokmi je obnova náročnejšia. V roku 2012 stála predsezónna úprava nátermi približne 300 eur, ďalších vyše 300 eur počas sezóny zaplatíme za vodu a okolo 160 eur stojí jej chemické ošetrovanie. „Je smutné, že časť nákladov ide na vrub vandalizmu,“ dodáva pani Štepianska.

Na Kuchajde sú dve fontány

Fontány na Kuchajde sú zvláštnosťou nášho jazera. Majú zaujímavý vizuálny

Snímky František Rajecký

efekt a spríjemňujú pobyt kúpajúcich sa. Sprevádzkovanie vodných fontán a ich funkčnosť sa zabezpečuje v spolupráci s potápačmi. Aj tu pracovníkov EKO-podniku trápí najmä vandalizmus. Keď ľudia napriek zákazu manipulujú s prírodnými, poškodia nastavenie dýzy a spoje. Pri inštalácii musia potom asistovať plavčíci s člnom, potápači a odborne všetky súčasti a mechanizmy opraviť, čo nie je lacná záležitosť.

„Kuchajda je veľkou výhodou pre obyvateľov našej mestskej časti. Prakticky v centre mesta si ľudia prídu na všetko – šport, oddych aj zábavu. Staráme sa, aby tento areál čo najlepšie slúžil svojmu účelu. Potrebnú údržbu zabezpečujeme po celý rok,“ uzatvára rozhovor vedúca strediska.

Jana Škutková

Školáci si pripomenuli Deň Zeme

Čo dobré dokážu ľudia spraviť pre prírodu a Zem? Túto otázku si položili žiaci a učitelia v škole na Riazanskej. Ku Dňu Zeme 20. apríla pripravili zaujímavé podujatie, na ktoré pozvali aj hostí zo základnej školy na Českej a z materských škôl na Teplickej a Letnej ulici.

„V tento deň nemala príroda a naša Zem možnosť byť ubolená a otrávená. Videla usilovnú prácu žiakov, ktorou si ju chceli uctiť,“ napísali nám pedagógovia z Riazanskej. Najprv sa uskutočnila výtvarná súťaž, v ktorej deti súťažili v trojčlenných skupinách. Na plech tvaru štvorca prírodnými farbami znázornili témy Za oknami našej školy, Záhrada je naša škola, Ži a nechaj žiť, alebo si mohli zvoliť vlastný námet. Fantáziu i kreativitu preniesli

do znázornených posolstiev ľudstva pre prírodu. Využili na to symboly, napríklad ľudskú ruku, ktorá môže životnému prostrediu pomôcť, ale zároveň je symbolom ohrozenia. Starší žiaci zatiaľ kreslili na stenu environmentálnej učebne panoramatický po-

hľad na Kuchajdu. Pripomenuli si potrebu chrániť prírodné zložky prostredia vo veľkých mestách, kde majú svoje miesto napriek všetkej civilizácii, modernizácii a pokroku. Iná skupina vysadila bylinky do školskej záhrady. Vďaka ich pracovitosti sa tu objavili bazalka pravá, levanduľa lekárska, majoránka, pažítka a tymián obecný. Ruku k dielu priložili aj škôlkari, s ich pomocou pribudli v záhrade sadeničky jahôd. O kríky a trávu sa postarali žiaci piateho, šiesteho a siedmeho ročníka.

Príroda dodávala pracujúcim žiakom silu v podobe hrejivého slnka. Aby ich sily neopúšťali, deťatá pripravili osviežujúce ovocné nápoje a boli neustále v pohotovosti.

Zuzana Homolová

Stanica Bratislava filiálka ako mimoriadny tvorivý impulz

Budúci dopravný uzol na Trnavskom mýte, oveľa významnejší a zložitejší než ten dnešný, znamená mimoriadnu výzvu pre množstvo profesií. Dať mu reálnu podobu je úloha oveľa širšia než sformovanie podzemnej železničnej stanice. Jej väzby na ďalšie dopravné trasy so zastávkami električiek, trolejbusov a autobusov, vhodné spojenie s okolitým mestským prostredím, jeho dotvorenie a nové využitie celého územia nad podzemným dopravným koridorom až po železničnú stanicu Predmestie, to je mimoriadna tvorivá výzva pre architektov vo všetkých ich špecializáciách. Takže keď doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD., dekanka fakulty, zadávala túto tému skupine svojich študentov, nemusela dlho vysvetľovať, čo majú riešiť vo svojich preddiplomových či diplomových projektoch.

„To je pravda, o tejto aktuálnej úlohe sa diskutuje už dlhšie, lebo urbanisticky sa riešila v nejednom architektonickom ateliéri,“ povedala docentka Vitková. „Sama som bola členom jedného takeého riešiteľského kolektívu, takže o to ľahšie som mala prácu so študentmi.“

Navyše je škola jedným z partnerov PSKD, odbornej spoločnosti zameranej na koľajovú dopravu, ktorá pre viaceré vysokoškolské fakulty pravidelne organizuje konferencie, workshopy a iné podujatia týkajúce sa aktuálnych trendov, teda budúcnosti tohto druhu dopravy, vrátane výstavby železničných staníc.

„Na fakulte architektúry sa venujeme tejto téme už od tretieho ročníka. Komplexne, teda urbanisticky i architektonicky. So staršími študentmi sme napríklad overovali, ako by sa mohlo ďalej rozvíjať celé územie medzi Račianskou a Kukučínovou až po stanicu Predmestie. Ako využiť napríklad bývalé koľajisko, popod ktorým pôjde tunel. Alebo ako doriešiť Trnavské mýto. Na ústave konštrukcií a inžinierskych stavieb riešia túto tému zasa zo svojho hľadiska - ako technické modelové riešenie.“

Vaši študenti ale dostali trochu užšie zadanie. Išlo len o budúcu stanicu Bratislava filiálka?

„Ťažiskom siedmich diplomových prác, ktoré som viedla, bol predovšetkým tento náročný dopravný uzol, hoci aj tu s väzbami na okolie. Vstupné údaje dostali poslucháči reálne, napriek tomu ešte overovali umiestnenie stanice. Študentov tu láka tzv. podzemný urbanizmus - prepojenie dopravných systémov vo viacerých alternatívach a ich spojenie s ďalšími druhmi

dopravy. No predovšetkým kvalitné skĺbenie dopravných zariadení s príslušným verejným priestorom, hľadanie vhodnej náplne pre okolité prostredie a jeho nové formovanie.“

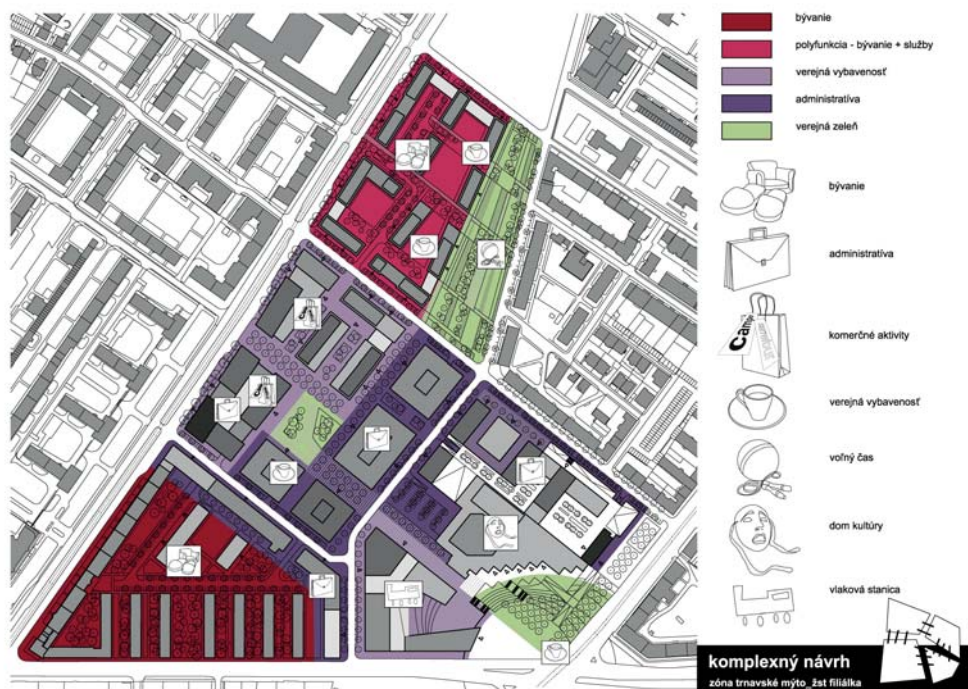
Zrejme preto sa hovorí o mestotvornosti takejto veľkej dopravnej stavby na zastavanom území.

„Áno. Naši študenti tu vychádzali z európskych a svetových príkladov. Všade pri takýchto uzloch je tendencia budovať naokolo vysoko kapacitné zariadenia a priestory, rátať s veľkými množstvami ľudí, ktoré tadiaľ budú prúdiť, zachytávať ich a ďalej vhodne usmerňovať. Nielen na ďalšie dopravné spoje. Do blízkosti uzlov sa zámerne umiestňujú i nákupné

centrá či hojne navštevovaná administratíva. Slovom, dopravný uzol musí byť veľmi úzko zviazaný so svojím okolím. Takáto obrovská investícia musí priniesť osov aj tým, že rádovo skvalitní okolité verejné mestské priestory. V tomto prípade je to mimoriadne aktuálne, lebo ako námestie je Trnavské mýto dodnes nehotové, neuzavreté.“

Aj vás tí vaši poslucháči niečím prekvapili?

„Ak, tak len pozitívne, svojou invenčnosťou. Prekvapilo ma, ako sa dokážu popasovať s toľkými limitmi, obmedzeniami, aké v tomto prípade pred architektom stoja. Čo všetko dokázali vyťažiť z tohto územia, aj keď rešpektovali dané technic-

ké parametre. Každý z nich priniesol vo svojej práci niečo zaujímavé.“

To znie sľubne – myslím, so zreteľom na budúcnosť. Dá sa povedať, ktorá práca bola najlepšia?

„Mimoriadne ma oslovili dve diplomantky - Kristína Nádaská a Mária Klaučová. A to najmä väzbami železničnej stanice na okolité verejné priestory, tým, čo všetko vytlačili z jej umiestnenia v podzemí. Územie nad stanicou, dnes celkom púste, získalo napríklad množstvo zelene. Aj diplomant Peter Novotný zaujímavou využil priestor - otvoril podzemnú časť a vytvoril tak akúsi scénu s dvoma úrovňami, ktoré pospájal.“

Vravíte, že možnosť dvojúrovňovosti využili viacerí. Asi si uvedomili, že priestor Trnavského mýta by sa tak stal oveľa členitejším, plastickejším.

„Snažíme sa vypestovať v študentoch zmysel pre analýzu všetkého, čo v jednotlivých úlohách hrá rolu. Aj problémy sa žiada analyzovať, študovať ich trebárs priamo na mieste. Ujasní sa tak sku-

točný potenciál územia a svoje tvorivé možnosti. Toto je jeden z výsledkov takej analýzy.“

Kiežby sa tvorcovia finálnych návrhov myšlienkami mladých aspoň sčasti inšpirovali! Pravda, zatiaľ ich nepoznáme, prídu až po čase.

„Železnice SR neriešia ďalší rozvoj zóny po vybudovaní podzemnej železničnej stanice,“ pripomenul pri predstavení dvoch iných preddiplomových prác na túto tému Ing. Štefan Sedláček, zástupca riaditeľa odboru pre prípravu investícií ŽSR. „To je už v kompetencii mesta, ktoré v súčasnosti pripravuje územný plán zóny.“

Komplexné urbanistické riešenie územia skutočne nespadá pod oprávnené výdavky projektov dopravnej infraštruktúry, financovaných z fondov EÚ. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja preto víta aktivity podporujúce verejnú diskusiu o dotvorení územia, v ktorom sa tieto projekty majú realizovať. Zvlášť keď ide o územie s takým veľkým potenciálom – prakticky v centre mesta. Jeho pracov-

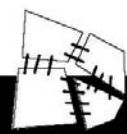
níci na odbore projektov železničnej infraštruktúry v tejto súvislosti vravia: „Sme presvedčení, že aj z tohto dôvodu je podzemná stanica jediným vhodným riešením, napriek tomu, že Európska komisia nás stále tlačí skôr do povrchového riešenia. Prinieslo by síce výraznú redukciu investičných nákladov, ale okrem zvýšenej environmentálnej záťaže z dopravy už aj tak dosť intenzívnej by sa v danej lokalite navyše obmedzil rozvoj iných funkcií.“

„Nové Mesto považuje túto lokalitu za veľmi dôležitú z hľadiska ďalšieho rozvoja, preto ju chce ovplyvniť územným plánom zóny,“ uzavrel nateraz tému starosta Rudolf Kusý. „Tento plán skonkretizuje, čo by sa tu malo nachádzať a vytvorí priestor aj pre zeleň.“ (md)

Tento projekt je spolufinancovaný z prostriedkov Európskej únie.

komplexný návrh - verejné priestory
zóna trnavské mýto_žst filálka

Komplexný návrh zóny Trnavské mýto, ako ju videli diplomantky K. Nádaská a M. Klaučová, dnes obe už architektky. Podzemná železničná stanica je tu umiestnená pod dnešnými parkoviskami popri Šancovej ulici, pred Istropolisom je plocha s verejnou zelenou. Návrhy naznačujú, že zeleň môže dostať dostatok priestoru aj v dnešnom koľajisku.

Miss & Boy 2012:

Julián chce spievať, Claudia písať knihy

Ona chce byť spisovateľkou, on muzikálovým hercom. Obaja dokázali, že nemusi ostať iba pri snoch – koncom apríla predviedli svoj veľký talent. Reč je o Claudii Turanovičovej a Juliánovi Smoligovi, ktorí tento rok získali tituly Miss a Boy Nového Mesta.

V poradí už 22. ročníka talentovej súťaže sa v Stredisku kultúry Vajnorská zúčastnilo 25 súťažiacich z ôsmich základných škôl, ktoré sú v správe našej mestskej časti.

Trojnásobný šampión

Juliánovi, ktorý navštevuje Základnú školu na Riazanskej, je táto pocta dôverne známa. Veď kategória chlapcov „Boy“ má už tretí rok po sebe toho istého víťaza. Tentokrát zabodoval u poroty spevom, ktorý obohatil o moderný štýl beatbox (vytváranie tónov, napodobňovanie rytmu a rôznych nástrojov). Julián tak pokračuje v zbieraní titulov – tento rok vyhral vo svojej kategórii aj súťaž Novomestský škovránok.

Aj on je vo veku, kedy sa uvažuje nad tým, čím raz byť. A má v tom pomerne jasno – pokračovať chce na konzervatóriu a špecializovať sa na muzikálové herectvo. „Chcel by som sa živiť spevom a herectvom,“ netají Julián. Jeho vzorom je britská kapela Morcheeba, ktorej pieseň zaspieval aj na súťaži Miss & Boy 2012.

Claudia píše román

K umeniu inklinuje aj Claudia Turanovičová zo Základnej školy na Českej,

ktorá vyhrala dievčenskú kategóriu Miss. Od malička má rada literatúru. Na novomestskej talentovej súťaži uspela s prednesom prózy. A tú píše aj sama.

„Mám radšej romány než poviedky, tie sú pre mňa príliš krátke. Práve mám rozpísaný román, som zhruba v polovici. Je o láske,“ povedala pre Hlas Nového Mesta. Jej knižnici dominujú knihy od obľúbených spisovateľov Gabriely Futovej a Joža Nižnánskeho. V súťaži Miss & Boy bola úspešná už minulý rok, vtedy skončila tretia.

Žiaci sa publiku predviedli slovným prejavom, pohybovou kultúrou a voľným programom. Všetci súťažiaci ukázali, že novomestské deti sú talentované.

Ján Borčín

Bozky pod čerešňou boli sladké

V nedeľu 6. mája sa Račianske mýto zmenilo na park zamilovaných. Bozk pod rozkvitnutou čerešňou si sem prišlo dať 54 párov.

Pod čerešňou sa zatúlili pobožkať nielen milenci, ale aj rodičia a starí rodičia so svojimi deťmi a vnúčatami. A tak môžeme povedať, že najmladším šuhajkom bol Šaňko Drozda, ktorý mal len šesť mesiacov a s láskou ho tu vybozkávala jeho babička Jitka Hederová. K najstarším párom, ktoré si tu tohto roku vyznali lásku romantickým spôsobom, patrili manželka Libuša (78 rokov) a František (83 rokov) Kordíkovci, ktorí už oslávili 57. výročie spoločného života. Práve oni boli v závere podujatia vybratí usporiadateľskou porotou ako víťazný pár a starosta Rudolf Kusý odmenil ich guráž tortou.

Tomáš Redey Trio vkladalo do známych zamilovaných piesní takú iskrivú energiu, že ne jeden pár sa pod pódiom s chuťou pustil do tanca. Na moju otázku, aká hudba bozkom najviac pristane, odpovedal kapelník bez zaváhania: „Smooth od Carlosa San-

tanu!“ A keď popri známych gitarových akordoch zaspieval: „Gimme your heart, make it real, or else forget about it,“ nedalo sa nesúhlasiť.

Manželka Ľubor a Terézia sú spolu už 24 rokov, ale po prvej puse pod čerešňou odmietli prestať a v parku si ich vymenili ešte zopár. Silvia a Vlado kráčajú spoločne 31 rokov a stále tvrdia, že ich pusy sú sladké. Ani mladší, ktorí v manželskom prístave zatiaľ nezakotvili, si príležitosť nenechali ujsť. „Aké to bolo?“ spýtala som sa mladého muža a on mi odpovedal po anglicky: „Perfect!“ Priateľka Petra mi vysvetlila, že Tony pochádza z Anglicka a zlákala ich sem príjemná hudba cestou zo stanice.

Deti šantili na skákacích hradoch. A keďže obľúbenou klasikou je aj maľovanie na tvár, o chvíľu behali po trávě tigrí, motýli, myšky či princezničky. Malí i veľkí sa potešili fotografiám na pamiatku, ktoré im ihneď vytlačili. Prvá slnkom zaliata májová nedeľa sa vydarila.

Jana Škutková

Kolibskí žiaci oslavujú osemdesiatku

V budove SAV zavládol 27. apríla populárny nezvyčajný ruch. Namiesto vedcov sa tu stretlo niekoľko sto školákov, ich rodičov, učiteľov a ďalších hostí, aby oslávili 80. výročie založenia kolibskej školy. Aj keď Základná škola s materskou školou na Jeséniovej ulici je v mestskej časti naj-

Škola na Kolibe po dokončení v roku 1931

menšia, veľká sála sa zaplnila do posledného miesta. Pár minút pred začiatkom ešte malí tanečníci hľadali svoje biele ponožky ku kostýmu, no stihli to práve včas a slávnostná akadémia sa mohla začať.

„Pred osemdesiatimi rokmi po prvý raz vstúpilo do našej školy 152 žiakov a štyria z nich sú aj dnes medzi nami. Škola si veľmi zakladá na svojej rodinnej atmosfére a výborných vzťahoch učiteľov, žiakov a rodičov,“ prihovarila sa prítomným pani riaditeľka Zuzana Saliniová. Hostí pozdravil aj starosta Rudolf Kusý a podotkol, že dobrú školu robia trpezliví učitelia, vedenie ochotné bojovať za záujmy svojich zverencov, ale aj rodičia so záujmom o školské dianie. „V oficiálnom hodnotení na základe testov sa škola na Jeséniovej ulici umiestnila excelentne. Iným kritériom je pohľad rodičov, neformálny, ale o to

citlivejší. Aj tu škola obstála výborne. A keďže k okrúhlemu výročiu sa patrí niečo darovať, som rád, že kolibskej škole môžeme sľúbiť novú telocvičňu,“ povedal starosta a jeho slová vyvolali nadšený potlesk.

O ďalší program sa už postarali dnešní škôlkari a školáci. Vo veselom a nápaditom programe predviedli svoje znalosti nemeckého či anglického jazyka, lásku k pohybu, divadlu, tancu a spevu. K niektorým výstupom si žiaci dokonca vytvorili vlastnú choreografiu. Na záver obdarili veľkou kyticou kvetov svoju pani riaditeľku a bolo vidieť, že slová o citlivom prístupe a rodinnej pohode neboli žiadnou frárou.

„Na túto školu chodil už môj otec, potom ja a dnes sú tu moje dve deti,“ povedal mi pán Vladimír Volf a dodal, že na Kolibe žijú ľudia vo väčšej súdržnosti než inde. „Stále sme ešte kolibská banda,“ pridala sa k rozhovoru pani Pavlína Bojňanská, dnes zástupkyňa riaditeľky. So smiechom si zaspomínali na svoje

Slávnostné otvorenie šk. roku 1931-32 za účasti ministra školstva

školské časy, keď priniesli do triedy myš, a potom ju spolu chytali, inokedy leštili podlahy kefami pripevnenými na tenisákach, pretože práve letel film Šesť medvedov s Cibulkom. Chodievali na komparzy do filmových ateliérov a čaro mali pre nich aj okolité lesy. „Život na Kolibe sa mení, nová výstavba naplnila školu novými žiakmi, no vytráca sa vzťah k prírode, zmysel pre čistotu a poriadok,“ dodala pani Bojňanská. Noví obyvatelia si vzťah k jednej z najkrajších častí Bratislavy vytvárajú postupne. Keďže veľmi stúpol počet detí (v roku 2006 ich bolo 166, dnes 226), na prvom stupni otvorila škola po dve triedy v ročníku a dnes chýbajú priestory. V tomto roku je preto naplánovaná popri spomínanej telocvični aj dostavba ďalších dvoch tried.

Jana Škutková

Kozmonaut na Riazanskej

12. apríla 1961 obletel Zem za 108 minút Jurij Gagarin na kozmickej lodi Vostok. Tento deň bol vyhlásený za Svetový deň letectva a kozmonautiky a v škole na Riazanskej si ho pripomenuli stretnutím s plukovníkom Ivanom Bellom.

Beseda o kozmonautike a letoch do vesmíru s prvým kozmonautom Slovenska bola v škole dlho očakávanou udalosťou a žiaci sa na ňu tešili. Privítali ho básňou Kozmonaut od Miroslava Váika a predviedli scénu ku významným míľnikom kozmonautiky - od prvej družice Zeme až po prvý krok človeka na Mesiaci. Potom už nasledovalo pútavé rozprávanie hosta o jeho neľahkej „ceste ku hviezdám“.

Samozrejme, každý žiak už mal nejaké vedomosti. Avšak počuť z prvej ruky o fyzickej príprave adeptov na vesmírny let, o nekonečných psychologických testoch, pocitoch v centrifúge, experimentoch s odberom krvi v zložitých podmienkach bežného stavu a o pohľade na našu planétu z vesmíru bola výnimočná príležitosť. Kozmonaut a letec Ivan Bella dokázal žiakov nadchnúť i pobaviť, názorne vysvetlil aj zložitejšie aspekty prípravy a samotného letu. Trpezlivo odpovedal na spúšku otázok: Čo bolo najťažšie v príprave? Ako sa dá piť vo vesmírnej lodi, keď tam nie je gravitácia? Aký máte názor na mimozemšťanov? Na záver prišla autogramiáda a spoločné

fotografovanie. Možnosť stretnúť sa osobne s priamym spoluvtorcom dejín letectva a kozmonautiky spestrila vyučovanie, a tento zážitok obohatil žiakov i učiteľov.

Zuzana Homolová, Miroslav Deglvič,
ZŠ Riazanská

Aj veda môže byť zábavná

Chcete vidieť na vlastné oči púštnu búрку, zemetrasenie či vzduchom plávajúce ryby? Tieto prírodné úkazy, ale aj množstvo ďalších nájdete priamo v bratislavskom Novom Meste.

Od konca apríla je na Magnetovej ulici otvorené nové centrum Atlantis Science Center, ktoré verejnosti ponúka nevšedný pohľad na vedu, prírodu a jej zákony.

Od teórie k praxi

Na ploche vyše 2000 metrov štvorcových tu čakajú na návštevníkov desiatky interaktívnych exponátov, ktoré verejnosti priblížia vedecké poznatky hravou, zábavnou formou. „Deti tu na

názorných ukázkach získajú informácie o fungovaní prírodných javov, vysvetlenie rôznych zákonitostí fyziky, matematiky, chémie, logiky a iných prírodovedných disciplín. Je to miesto, kde sa teoretické vedomosti premietajú do praxe,“ hovorí riaditeľka bratislavského centra Petra Macháčková.

Zážitkové učenie

Centrum slávnostne otvoril starosta mestskej časti Bratislava – Nové Mesto Rudolf Kusý. „Teší ma, že tu máme ďalšie miesto, kam budú môcť chodiť rodičia s deťmi a stráviť voľný čas zaujímavou a zmysluplnou,“ ocenil starosta. Centrum

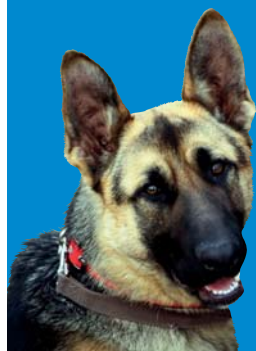
a jeho exponáty podľa neho ponúkajú výbornú možnosť zážitkového učenia. „Číže spôsob, prostredníctvom ktorého si deti získané poznatky lepšie zapamätajú,“ dodal.

Atlantis Science Center na Magnetovej ulici 11 je otvorené denne od 8. h do 18. h.
Ján Borčín

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto v spolupráci s výcvikovým kynologickým centrom SAR DA pozýva na akciu

NOVOMESTSKÝ PSÍ ŠAMPIÓN

v sobotu 9. júna od 10. h do 14. h
vo výcvikovom kynologickom centre na Turbínovej ul. 1

Príďte sa zabaviť s vašim psím miláčikom a zúčastnite sa nenáročných súťaží. Súťaž o novomestského psieho šampióna pozostáva zo štyroch disciplín: zábavný prekážkodrom, slalom, mašličkovanie a poznaj svojho psa.

Do súťaže treba psíka zaregistrovať do 3. júna 2012 na mailovej adrese sona.mackovacc@gmail.com alebo telefonicky na čísle 0904 170 959.

Vstup do areálu bude povolený kvôli ochrane návštevníkov a ich štvornohých priateľov len s platným očkovacím preukazom!

Súčasťou programu bude aj výstava a karneval, prineste si preto pre vášho psíka aj masku.

Tešíme sa na vás!

O drzej líške z Koliby

Novomešťania, ktorí 7. mája navečer sledovali v bratislavskej televízii rozhovor s hovorcom Mestskej polície Petrom Plevom, mohli byť spokojní. Ani po týždni so spoločensky rušným víkendom nezaznamenali v našej mestskej časti nijakú katastrofu, haváriu či lotrovinu – len kuriozitu na Kolibe.

„Bolo to v záhrade jedného z rodinných domov pri ceste na Kamzík,“ rozprával v štúdiu Peter Pleva. „Vkradla sa do nej líška, ktorá zatúžila po streche nad hlavou. A keďže jedinou dostupnou možnosťou bola psia búda, neváhala dlho a zo psa spravila bezdomovca. Jednoducho ho z budy vyhodila. Správala sa v nej ako doma – pravda, len dovtedy, pokiaľ neprišli privolaní pracovníci Slobody zvierat a líšku bez výmeru na byt neodchytili.“
(vv)

Koncert vtáčieho orchestra

Do nášho lesoparku nás pozval na exkurziu ornitológ Janko Dobšovič (watching.sk). V orchestri jarných vtáčích hlasov sme postupne spoznávali *drozda plavého*, ktorý sa naučil svoje povestné „trikrát a dost“ (jeden a ten istý zvuk zapieva trikrát, potom je ticho a následne opakuje nejaký iný). *Pinka* ponúka náročnejšiu melódiu, ktorá v prepise z jej notovej osnovy do abecedy znamená približne čo, čo robíš, ty trulô? Najsmutnejší hlások má *červienka*. Vari aj preto, aby nezabila náladu, sa nám ozvala len sporadicky.

Poznávanie vtáčích hlasov je náročnejšie štúdium, vyžaduje si čas, veľkú sústredenosť a spoločníka, ktorý sa v tomto

orchestri už spoľahlivo orientuje. O niečo jednoduchšie je osvojiť si miesta, kde sa jednotlivé druhy zdržiavajú.

Ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), aby sme uviedli aspoň jedno medzinárodne prijaté pomenovanie, patrí k dutinovým hniezdičom. „Strecha“ nad hlavou je predsa len útočisko. Ak prejdeme popri potoku trochu ďalej, uvidíme odumretý strom, na ktorom si vydobali príbytky rôzne druhy vtákov. Niektoré na prízemí, iné na vyšších poschodiach a ďalšie na najvyšších, presne podľa ustáleného „domového poriadku“. Tí odvážnejší si stavajú hniezda priamo v korunách stromov. Tesne nad vodou – nad prítokmi

potokov Vydrice - uvidíme pri troche pozornosti *trasochvosta horského*, takmer splyva so svojim prostredím. *Sýkorka* sa odváži postaviť si hniezdo na stípe elektrického osvetlenia. A vysoko nad údolím sa predviedli dva krásne *myšiaky* - veď niekto musí z výšky dozrieť, či je tu všetko v poriadku.

*Blažena Schenková,
Snímka z vychádzky – autorka*

V Domovinke ako doma

Dobrá chýr o tomto klube som začula už veľmi dávno, keď sa mi mladá kolegyňa pošťazovala: „Moja mama nechce varovať vnuka, musí totiž každý deň aspoň na chvíľu zabehnúť do Domovinky!“ Čo už môže byť v klube dôchodcov také zaujímavé, hovorila som si vtedy. A tak som využila príležitosť dozvedieť sa to.

Vedúca klubu pani Anna Krutá mi život v klube priblížila. „Máme 55 členov,“ rozprávala, „z toho je šesť mužov, ale len dvaja sa zastavia pravidelne. Sme tu taká domácka komunita, veľa ľudí pra-

covalo v Dynamitke a poznajú sa. Ženy dobehnú na kávu, porozprávajú sa trochu a mnohé potom bežia po vnúčatá do školy. Tie, čo už nemusia pomáhať mladým, zostanú dlhšie. S obľubou si sem nosia ručné práce, štrikujú, háčujú, paličkujú, vyšívajú,“ ukazuje mi pani Anička malú výstavu ručných prác. „Začali sme aj pliesť košíky, učí nás to

naša bývalá členka. Odstahovala sa do Čunova, ale aj teraz za nami rada príde, tak dobre sa tu cítila,“ dodáva pani Ponechalová ponad paličkovací valec s jemnou čipkou, ktorej sa počas mojej návštevy trpezlivo venovala. A v krúžku šikovných rúk, ktorý sa usadil na jednom konci stola, živo diskutujú pani Kernová s pani Vaškovou o tom, či dnes ľudia dokážu oceniť trpezlivosť a vytrvalosť, s akou pripravujú osobné darčeky.

Keď to počasie dovoľí, „Domovinkári“ najradšej chodia na výlety a prechádzky. „Vychytíme sa, sadneme na autobus a zájdeme do Kittsee, na Devín, do Stupavy či do Marianky. Na jeseň po obaračkách sme chodievali paberkovať do vinohradov. Len dopravné spojenie nás tu trápi, bojíme sa, že prideme o našu 51-čku. Pre starších ľudí o paličke by bol potom už veľký problém dostať sa z domu,“ vysvetľujú mi „dievčatá“, ktoré ani náhodou nie je slušné osloviť „dôchodkyne“. Pani Krutá má bohaté skúsenosti s prípravou väčších i menších podujatí z čias, keď bola zamestnaná v Dimitrovke. Preto keď je príležitosť, neváha zorganizovať zájazd pre svojich členov aj do zahraničia. Všetci si výlety pochvaľujú a veselo spomínajú, ako sa cestou do Nemecka v autobuse nasmiali, keď jedna babička hneď za Bratislavou vytiahla hojný cestovný proviant a pustila sa do jedla.

Jediný mužský zástupca sa očividne dobre cíti v krúžku kartárok, ktorý sa usadil uprostred klubu. „Radšej masťím karty tu s babami než tráviť dni v krčme. A majú ma tu rady, hovoria mi veľmi pekne, Lacicínko,“ hovorí so smiechom pán Ladislav Kubovský a dodáva: „Človeka predsa nebaví osamote sedieť doma.“ A potom ma už žartom vyhreší, lebo kým som ho trochu zabávala, pomýlil sa a nevyhral v kartách.

Dozviem sa ešte, že klub má anonymného dobrodincu, ktorý im raz za čas privezie plné auto kníh, ale nechce prezradiť ani svoje meno. Pochvália aj „svojho“ poslanca Richarda Mikulca, pretože nikdy neodmietne vypomôcť s dopravou či finančne.

„Napíšte, nech ľudia z okolia prídu medzi nás, tu sú dvere pre každého otvorené. Niektorí môžu mať pocit, že ešte nie sú takí starí, aby chodili do klubu dôchodcov. Ale to je omyl, sme tu samé mladé náture a veľa sa nasmejeme,“ lúčia sa so mnou hostitelia a ja sa už vôbec nečudujem starej mame, ktorá dala prednosť aktívnemu životu pred úlohou pestúny. *Jana Šutková*

Tanečný súbor seniorov pozýva do svojich radov

Netradičná tanečná skupina Orchidea, ktorej členovia majú v priemere 70 rokov, vznikla pri Klube strieborných hláv v roku 2003. Podnecuje ľudí v dôchodkovom a preddôchodkovom veku k aktívnemu životu, udržiavaniu dobrej kondície a spestruje stereotypný život seniorov. Tanec je zdravý v každom veku, má pozitívny vplyv na zdravie, celkovú psychiku a pohyblivosť kĺbov, čo dokazuje aj vitalita členov. Veď človek si môže i na staré kolená udržiavať fyzickú a psychickú krásu.

Súbor má dnes 14 tanečníkov (11 žien a 3 mužov), pričom najmladšia členka má 55 a najstaršia 86 rokov! Bývalá baletka v súbore Novej scény Mgr. Alenka Hardová vytvára choreografie

tanečných kreácií doslova na mieru, s prihliadnutím na vek a niekedy aj zdravotný stav jednotlivcov. „Stretávame sa pravidelne jedenkrát do týždňa, pred vystúpeniami dva aj trikrát v týždni. Doteraz sme nacvičili deväť tanečných kreácií, s ktorými chodíme vystupovať na rôzne podujatia seniorov. Inšpirovaní kráľom valčíkov Johannom

Straussom, sme nacvičili krásny La-gúnový valčík. Oslovila nás aj írsky kultúra, tak vznikol tanec s názvom Orchidea v Dubline. Snažíme sa spájať generácie, napríklad tanec Babičko, nauč mňa charleston tancujeme s deťmi z Umeleckej školy Eugena Suchoňa,“ priblížili nám svojho koníčka členovia skupiny.

Aj keď sa súbor stretáva a nacvičuje v Petržalke, privítal by nových členov aj z iných mestských častí. Ak sa chcete pridať k aktívnym seniorom a rozdávať radosť, bližšie informácie poskytnie pani Jana Enekesová, tel. 0908 754 016, e-mail: enekesova.janka@gmail.com

(jš)

Ako si zlepšiť pamäť

Seniori z bratislavského Nového Mesta si aktívne trénujú pamäť. V rámci špeciálnych kurzov s profesionálnym lektorom, ktoré pre nich zabezpečila mestská časť, si precvičujú koncentráciu, uvoľňovanie psychického napätia a rôzne techniky ako

si ľahšie zapamätať potrebné informácie. Prvým trinástim absolventom jarných a jesenných kurzov v Klube dôchodcov na Vajnorskej ulici odovzdal certifikáty starosta Nového Mesta Rudolf Kusý. *„Veľkom sa pamäť zhoršuje, preto je potrebné precvičovať si ju. Toto je jedna z viacerých aktivít, ktorou chceme prispieť k tomu, aby naši seniori prežívali starobu aktívne,“* povedal starosta.

Kurz pozostáva z desiatich stretnutí, jedna lekcija trvá približne jeden aj pol hodiny. *„Okrem mysle si seniori precvičujú aj motoriku. Je to vhodná prevencia chorôb, ktoré postihujú pamäť,“* dodáva Alena Rybáriková, ktorá kurzy v Novom Meste zabezpečuje organizačne. Mestská časť bude v tréningoch pamäti pre seniorov pokračovať. Ďalší kurz by sa mal začať už v najbližších týždňoch –

bude otvorený nielen pre členov klubov dôchodcov, ale aj pre ostatných starších občanov Nového Mesta. Novomestská samospráva pripravuje pre seniorov aj ďalšie preventívne aktivity – tie budú zamerané na starostlivosť o chrbticu.

Ján Borčin

Vojnové spomienky z mladosti

Spoločné spomínanie na oslobodenie Bratislavy na jar roku 1945 patrí v Klube dôchodcov na Športovej ulici ku každoročným aktivitám na začiatku apríla. I tento rok zaradili úvodné slovo člena klubu J. Pätoprstého na túto tému do rámca svojej Miniuniverszity. Diskusia

o historických chvíľach, ktoré členovia klubu vtedy ako mladí prežívali, bola široká a zaujímavá. Kto z nich by mohol zabudnúť na letecké boje nad mestom, na kryty, kde sa skrývali pri pozemných bojoch, na výbuchy pri ničení mosta, ktorý ustupujúca nemecká armáda vy-

hodila do vzduchu, na lode Dunajskej flotily i prvé stretnutia s vojakmi Červej armády... Bratislavu, ktorú Hitler rozkazom vyhlásil za Festung Pressburg, sa Nemcom našťastie nepodarilo udržať. Podľa mnohých ju to ochránilo pred úplným zničením. *(LHk)*

Polícia radí seniorom:

Bezpečný výber peňazí z banky

Peniaze. Mali by sme ich mať uložené v banke, ktorá je nám zárukou, že sa nedostanú do rúk zlodějov. Ale ak nečakane potrebujeme vybrať z banky väčšiu hotovosť, napríklad pri nejakých rodinných oslavách, pred dovolenkou, alebo treba peniaze požičať synovi či dcére, dôležité je zapamätať si pár dôležitých odporúčaní. Najviac ohrozenou skupinou sú práve starší ľudia, teda seniori, ktorí sa často stávajú obeť majetkových trestných činov (krádeže, lúpeže). Ľudia s finančnými problémami ich dokážu oklamať a okradnúť oveľa jednoduchšie než mladších ľudí, pretože sú slabší a dôverčiví, navyše je o nich známe, že majú odložené svoje dlhoročné úspory pre rodinu. Preto polícia

upozorňuje najmä seniorov na riziká spojené s okradnutím a uvádza niekoľko rád:

- Nerozprávať zbytočne susedom, známym alebo ľuďom, ktorých nepoznáme, že ideme z banky vybrať finančné prostriedky.
- Pri výbere väčšej finančnej hotovosti odporúčame požiadať o pomoc osobu, ktorej dôverujeme, či už niekoho z rodiny alebo z kruhu svojich najbližších.
- Pri výbere finančnej hotovosti v banke sa treba správať pokojne, nenápadne, prepočítavať hotovosť tak, aby to videl čo najmenší okruh ľudí naokolo. Lepšie je preto požiadať pracovníka banky

o prerátanie hotovosti tak, aby sme ju preratúvali spoločne s ním.

- Po prepočítaní hotovosti by sme pracovníka banky mali požiadať, aby ju vložil do nepriehľadnej obálky - ak to už ne-spravil sám.
- Po opustení banky odporúčame nedávať sa do reči s neznámymi osobami a nenasupovať s nimi do osobných motorových vozidiel. Bez zbytočných zastávok sa snažíme čo najrýchlejšie sa dostať do cieľa, kam má byť finančná hotovosť doručená.
- Ak sa však senior napriek tomu stane obeťou trestného činu, potrebné je ihneď informovať políciu na známom telefónnom čísle 158. *(vm)*

Národnú slávnosť na Devíne otvorila liturgia v cyrilo-metodskom duchu

Posledná aprílová nedeľa na Devíne bola venovaná pamiatke vierozvestcov sv. Cyrila a Metoda aj pamätnému výstupu Ľudovíta Štúra a jeho druhov na hrad. Prvý ročník tohto podujatia s názvom Národná slávnosť na Devíne zorganizovali Dom Matice slovenskej v Bratislave a Bratislavský samosprávny kraj. Podľa predsedu Matice slovenskej Mariána Tkáča a bratislavského župana Pavla Freša chcú z akcie urobiť tradíciu.

Slávnosť v kostole sv. Kríža v Devíne otvorila archijerejská svätá liturgia v duchu tradície sv. Cyrila a Metoda. „Na budúci rok si pripomínáme významné cyrilo-metodské jubileum, 1150. výročie príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu,“ povedal prešovský gréckokatolícky arcibiskup metropolita Ján Babjak, ktorý liturgiu slúžil. „Predpokladáme, že na tomto mieste fyzicky boli a pôsobili solúnski bratia a ich žiaci,“

Po liturgii Národná slávnosť pokračovala kultúrnym programom a výstupom na hrad Devín. Predseda BSK Pavol Frešo a predseda MS Marián Tkáč potvrdili, že by chceli z takto chápanej Národnej slávnosti vytvoriť tradíciu, ktorá by sa naplňovala vždy v poslednú aprílovú nedeľu v roku. „Je to logické pokračovanie toho, čo v župe považujeme za súčasť našej práce, teda hlásenie sa k tradíciám a hodnotám našich predkov - aj z hľadiska viery, aj z hľadiska nášho vlastenectva,“ povedal Frešo pri predstavovaní myšlienky Národnej slávnosti. Predseda MS Marián Tkáč počas slávnosti položil veniec k pamätníku obetiam železnej opony. „Chceme si uctiť aj ľudí, ktorí bojovali za našu slobodu,“ doplnil.

Prvá rovina slávnosti bola duchovná, priamo súvisela s misiou solúnskych bratov sv. Cyrila a Metoda. Púť bola súčasťou osláv 1150. výročia ich príchodu na naše územie. Po gréckokatolíckej liturgii bol na námestí kultúrny program, vrátane ukážok výroby umeleckých ľudových remesiel, spojený s predajom. Poobede

sa uskutočnil spomínaný výstup na hrad Devín. Cestou naň položili účastníci pochodu vence k soche kráľa Rastislava. Na hrade, kolíske slovenskej a slovanskej vzdelanosti, privítal pútnikov sám kráľ Rastislav, ktorý ich odprevadil k staroslovenskej bazilike z 9. storočia. (rd)

pripomenul Babjak dôvod, prečo sa veriaci prevažne z východného a stredného Slovenska stretli práve na Devíne. „Liturgia, ktorá sa na Slovensku slávi od ich čias, bude slávená na tomto mieste, v rímskokatolíckom Kostole Povýšenia svätého Kríža, ako gréckokatolícka. A ešte k tomu v staroslovienskom obraze, čiže vraciame sa ku koreňom,“ privítal prítomných devínsky farár, bývalý hovorca Konferencie biskupov Slovenska Marián Gavenda. Dodal, že zatiaľ nie je jasné, kde je hrob sv. Metoda. „To je otázka pre archeológov. My sme si postavili latku vyššie. My nechceme iba vykopať hrob sv. Metoda, my chceme sv. Cyrila a Metoda vzkriesiť,“ dodal Gavenda, podľa ktorého je cyrilo-metodské dedičstvo v živote Slovákov dodnes prítomné.

Snímky BSK

Spomína niekdajší Oto von Ziegelfeld, pán Otakar Cziglán

Písal sa rok 1938, mal som vyše šesť rokov a do pokojného toku môjho života v Košiciach vtrhla horthyovská okupácia. Okrem iného zlikvidovala servisné stredisko jednej čs. firmy. A keďže rod môjho otca pochádzal z Vajnora, zapustila rodina korene nového života na Tehelnom poli v Bratislave. Konkrétne na Marschnerovej ulici – teraz Kutuzovovej.

Táto ulica bola špecifická tým, že z jednej strany mala po celej dĺžke delostrelecké kasárne a z druhej občianske domy, vrátane tzv. hotela Čapek. Tento dom, druhý od nášho, bol pre chlapca z tichej časti Košíc zdrojom mnohých nových životných poznatkov. Obsahoval hostinec s tančiarňou, obchod so zmiešaným tovarom p. Houdeka, obuvníctvo p. Hudcovského, trafikú, holiča... Časť domu slúžila ako hodinový hotel, v ďalšej časti boli byty nízkej kategórie, niektoré určené pre obchodíky. Dom obývali rozliční ľudia, vrátane dvoch Číňanov, ktorí boli vtedy pre nás exotmi a často i terčami našich pestiev. Z krepových papierov vyrábali akési roztváracie čudá na paličkách a lampióny. Aby sa nás striasli, občas nám nejaké to čudo darovali. Z výraznejších postáv tam prebývali ešte sklenár a opravár riadu, drotár. Obaja mali drevené krosná na sklo a plechy a idúcky vykrikovali to svoje: oknááá zasklievať a dróótovať-flekoovať. Nuž a potom tam boli aj radodajné slečny, o ktoré sa sem-tam pri tanečných zábavách prefackali záujemcovia, najmä vojaci s civilmi. Hostinská bola „erdeg baba“, ktorá nespratníkov vyháňa-

la, tĺkla ich lopatkou od kachieľ. Pritom revala na „dozorčieho“ čaty oproti v kasárni, aby zobral hliadku a urobil poriadok. Hluk

v jednotlivých izbách (čo izba, to čata) zmes jazykov, ich skomolenín a nadávok. V náprotivnom objekte sa kultúrna úroveň

Rodný dom, dnes už prestavaný

nás niekedy zobudil, vtedy sme to divadlo sledovali z nášho balkóna. Vtedajší národný výbor chcel ten dom rekonštruovať na dom dôchodcov, ale pri rekonštrukcii sa prepadli poschodia, a tak ho zbúrali a požiarnici tam vybudovali akési školiace stredisko. Dnes je z predajne požiarnických nástrojov pizzeria.

Medzi našim domom a hotelom bolo v suteréne susedného domu veľké stolárstvo pána Bořutu, ktorého syn bol výborným tenistom. Otec sa s majiteľom zoznámil, keď u neho objednal pre mamu koryto na pranie. Potom u nás občas spoločne počúvali Londýn, aby vedeli, ako sovietai odľavajú Nemcom.

Kasárne. To bolo osobitné špecifikum. Pre chalanov priam tvrdá škola života. Najprv tam boli delostrelci a koniari, v červených rajtkách. Podľa zloženia nácií znela

zmenila, keď tam začiatkom štyridsiatych rokov umiestnili armádny klub pretekárov – OAP. Vtedy som spoznal všetky esá vtedajšieho slovenského futbalu. Keď boli „doma“, hrali sme pod ich oknami soritáš, (futbal s malou tenisovou loptou na jeden dotyk), na čo bol ten zapustený chodník ideálny. Oni nám fandili a víťazov odmeňovali vojenskými insígniami, raz dokonca odznakom OAP. Ak mali zápas na eške (ihrisko FO ŠK Bratislava, vybudované tam, kde je dnes jeho ruína), tak nám dali lístky. Dve rodiny z nášho domu mali ešte vyárendované „poseci“, teda miesta, kde sme sa za každého počasia stretávali - asi dvadsiati fandovia - a poctivo, ale slušne sme drukovali našim. Sudcovi mrkvu či čo to pískaš čiernokňažník, to boli najhoršie výkriky. Keď sa slovník zmenil na vulgárny, prestal som na futbal chodiť. To sa stalo i na zimáku.

Pôvodné domy mali pavlače obrátené do dvora

Za hotelom Čapek doprava viedla Prieč-
na ulica, ktorá mi bola osem rokov spojni-
cou do Masarykovej školy a späť. Boli a sú
to dve budovy, lenže za môjho detstva bola
jedna chlapčenská a druhá dievčenská. Na
tú dobu to boli školy veľmi moderné, s te-
locvičňami, ihriskom, kresliarňou a kvalit-
ným učiteľským zborom. Učil nás aj pán
Čády, ktorý mal super metódu na potres-
tanie šibalov počas prestávok. Vinníka si
pritiahol za golier, prstami oboch rúk ťahal
do výšky za bokombrady a potom obojruč-
plesol zaucho. Nebolo kam uhnúť.

Do školy mi mama dávala buď lepenák

Dom, v ktorom býval pekár Ehn

alebo korunu. Za tú som si napred u peká-
ra Ehna kúpil bosňák alebo pletenku (na
Priečnej) a u konského mäsiara Rosocha-
teckého na Rešetkovej ulici 20 dkg konské-
ho poľišu. V tej pekárni je dnes pub.

Za rohom našej ulice bola Kukurichná uli-
ca, dnes je z nej len torzo. Tam bol mäsiar
Maceška a vedľa hostinec Chalupka. U mä-
siara stávali naše matky po zavedení príde-
lov aj celé hodiny „v šore“, aj keď mrzlo až
prašalo. To sa opakovalo aj u pekára Eh-
na. V hostinci u Chalupku čapovali chutné
čierne pivo, po ktoré som v nedelu chodil

otcovi do krčiazka a cestou domov som od-
chlipkával z peny hustej ako smotana.

V dome na rohu Kukurichnej a Kukučino-
vej boli dva obchody, zmiešaný tovar pána
Buchala a mliekarstvo, kde čapovali mlieko
odmernými naberačkami do prinesených
kanvičiek. Po vojne tam bolo holičstvo.
U p. Buchala sme nakupovali radšej než na
našej ulici, pretože majiteľ bol k zákazní-
kom prajnejší a dalo sa s ním aj čachrovať,
keď boli prídeľy.

Naša ulica bola hlavnou spojnicou me-
dzi Vajnorskou a Račišdorfskou, Račian-
skou ulicou, ale na Račiansku sa išlo cez
koľajisko s rampami. Tam sme v rákoši
často sledovali osobáky s peknými loko-
motívami a posunovanie nákladniakov,
keď manipulanti skákali na idúce vagóny,
s drúkmi zhadzovali háky a zoskakovali.
Keď bola bieda o uhlie a drevo, kuriči nám
občas večer zhodili lopatu-dve k plotu, tam
sme to pozbierali a utekali domov (aj po
pochvalu).

Najhektickejšie obdobie na našej ulici
bolo po potlačení SNP. Do kasárne privá-
žali zajatcov. Nedá sa nespomenúť úžasná
solidárnosť obyvateľov našej ulice a okolia
so zajatcami. Rodičia organizovali zbiera-
nie ošatenia, úteky zajatcov, ich vybave-
nie, nasmerovanie trasy a spôsobu útoku.
Našťastie zajatcov strážili slovenskí vojaci,
ktorí v prípade potreby nič nevideli.

Potom tam zas sovieti dovážali nemec-
kých zajatcov, následne ich nakladali do
dobytkákov na stanici Filiálka a odvážali.

Otec pracoval u firmy Siemens-Schuc-
kert na Račianskej, ktorá bola pre sovietov
trofejnou, chceli stroje demontovať a od-

Pred hotelom Čapek bývala tančiareň

viezt do sojuzu. Bunka komunistov však
sovietov presvedčila, že bude lepšie rýchle
začať s výrobou a do sojuzu voziť radšej
generátory a motory na obnovu než stroje
demontovať. Tak sa i stalo. Po znárodnení
prevzalo továreň pražské ČKD pod ná-
zvom Kriváň a keď najžiadanejšiu výrobu
odsunuli do Čiech, stal sa z nej n. p. BEZ.
Dnes je pozemok skutočne „BEZ“, ale bez
objektov, len burina tam rastie. Nuž, aj ja
som sa tam vyučil remeslo.

Pre mňa ako skauta boli najkrajšími zá-
žitkami mimo našej ulice výlety do Kar-
pát, so zastávkami v záhradnej reštaurácii
AHOJ a na Železnej studničke.

Aj keď moja ulica na občianskej strane
zmenila tvár po rekonštrukciách, výstavbe
či nadstavbe, pekný pohľad do nej z oboch
strán sa nezmenil. A keďže na ňu denne
hľadím z okna môjho bytu na Račianskej,
stále som chlapec z Marschnerky či Oto
von Ziegelfeld.

Z redakčnej pošty

História budov, to je aj história ľudí v nich

Na článok historičky Eleny Kurínovej v minulom
HLAS-e Nového Mesta sme dostali bezprostredný
ohlas jednej z čitateľiek. Potešil nás nie iba preto, že
podľa všetkého v nej článok vyvolal príjemné spo-
mienky, ale aj vďaka námetu pre našu ďalšiu prácu.
Určite sa s pani Janou Adamíkovou niekedy pozhová-
rame.

Dobrý deň, vážení členovia redakčnej rady!

So záujmom som si prečítala článok o histórii bu-
dov školy na Českej ulici. Na tejto škole som niekoľ-
ko rokov pôsobila ako učiteľka 1. stupňa a mám na
toto obdobie najkrajšie spomienky z mojej 25-ročnej
pedagogickej praxe. Bolo to v čase, keď Základná
škola Česká 10 slávila 70. výročie svojho vzniku.
Vďaka tejto udalosti a príprave na jubilejné oslavy
som mala možnosť držať v rukách kroniky, ktoré

obsahovali vzácne dokumenty - okrem iných z čias
druhej svetovej vojny a krátko po nej. Naša krajina
sa vtedy spamätávala z ťažkého utrpenia. Nebolo
nič emotívnejšie než čítať mojim žiakom na hodinách
vlastivedy príbehy o tom, za akých podmienok sa vte-
dajší žiaci učili, čo prežívali a s čím sa každodenne
borili. Každý riadok napísaný atramentom dýchal
autenticitou a v mojich zverencoch prehlboval
úctu k životu a k ozajstným životným hodnotám.
Na obdobie môjho pôsobenia na tejto škole si spo-
mínam s láskou aj preto, že spoločne so žiakmi som
mohla prežívať nezvyčajné hudobné zážitky, ktoré sme
si každodenne vzájomne vytvárali. Bola som triednou
učiteľkou v triede s rozšíreným vyučovaním hudobnej
výchovy. Aj vďaka hudobným aktivitám na školách nie
celkom bežným sa podarilo dosiahnuť hlbokú dušu
tejto školy. Vdýchla jej ju nielen jej bohatá história, ale

hlavne tí skalní pedagógovia a vychovávatelia, ktorí
v nej pôsobili a pôsobia mnoho rokov. Myslím si, že
vôbec nepreháňam, ak napíšem, že skutočnou dušou
tejto školy je pani Jana Adamíková, vedúca vychová-
vateľka ŠKD, a zároveň obyvateľka našej mestskej
časti. Stála pri zrode takmer všetkých aktivít a poduja-
tí, ktorými sa škola za dlhé roky môže pochlviť. Bolo
by príjemné, keby ste obyvateľom Nového Mesta pri-
bližili aj takýchto nenápadných, skromných, a verte,
ťažko pracujúcich ľudí. Nedokážem odhadnúť, koľ-
kým deťom bola druhou mamou, ale som si istá, že
všetky si na ňu spomínajú s láskou a úctou. Tak si na
ňu spomínam aj ja ako jej bývalá kolegyňa.

Aj vám prajem, aby ste sa každodenne stretávali
s takými vzácnymi bytosťami. Ak by ste ju pri práci
spoznali bližšie, pochopili by ste, o čom píšem.

Krásny deň želá Angelika Bezděková

PRAVÝ VOLKSWAGEN ZO SLOVENSKA

Malý je veľký. Nový up!

Novší už nový up! ani nemôže byť! Nový volkswagen je teraz vybavený početnými bezpečnostnými, komfortnými a asistenčnými technológiami. Je to napríklad prvé malé auto na svete s funkciou núdzového brzdenia City Brake. V jeho výbave nájdete i prenosný informačný systém maps+more (za príplatok), ktorého súčasťou je navigačný systém, súprava na telefonovanie a funkcie palubného počítača. Vybrať si môžete z troch variantov výbav: praktický take up!, komfortný move up! a hodnotný high up!, alebo z dvoch exkluzívnych modelov: black up! a white up!. To všetko len potvrdzuje, že aj na vozidle s veľkosťou len 3,54 metra nájdete prvky výbavy obvyklé pre vyššiu triedu. Nemusíme byť veľkí, aby sme boli veľkolepí.

Volkswagen up! už od 7.990 €.

Das Auto.

Starosta MČ Bratislava - Nové Mesto Rudolf Kusý
srdečne pozýva na

OTVORENIE KULTÚRNEHO LETA 2012

v sobotu 23. júna od 15. h na Kuchajde

Detský program od 15. h

- To najlepšie z novomestských základných škôl
- Divadielko Babena
- Latino Flash Miguela Mendeza
- Detský folklórny súbor Čečinka

Hlavný program od 18. h

- Veselá muzika zo Stupavy
- Orchester Gustáva Bromu a Paľo Hammel
- Rytieri Galahad a ich ohňová show
- Zapálenie vatry
- Vystúpenie hudobnej skupiny Vidiek
- Veľká oldies party

Bude sa na čo pozerat! Pripravujú sa aj ďalšie zaujímavosti. Rytieri predvedú nielen ukážky bojového umenia, ale aj to, čo inde neuvidíte – niekdajší život vosadesochutnávkoustredovekých jedál. Na deti čakajú nafukovacie atrakcie a trampolíny, maľovanie na tvár a množstvo iných prekvapení.

Jubilejný In-line slalom

V sobotu 9. júna sa bude konať už desiaty ročník korčuliarskych pretekov In-line slalom 2012. Uskutočnia sa na ihrisku nad Základnou školou Sibírska. Pretekať sa bude vo všetkých vekových kategóriách – od detí narodených v roku 2005 a mladších až po dospelých. Prihlásiť sa môžete do 7. júna písomne na adrese: Ing. Tomáš Hanulík, Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto, Junácka 1, 832 91 Bratislava, e-mail: sport@banm.sk, alebo telefonicky: 02/49 253 424. Štartovné je 5 eur na osobu, neregistrovaní pretekári s trvalým bydliskom v okrese Bratislava III štartovné neplatia. Súťaž sa začína prezentáciou od 9. h do 9.30 h.“ (jb)

Pocta „tulákom“ alebo 50 rokov živej legendy

Ak ste 7. mája stretli na Vajnorskej ulici zopár ľudí v čiernom tričku s vyplazeným jazykom, nebola to náhoda. V Stredisku kultúry sa zišli na jednom pódii slovenskí hudobníci, aby oslávili 50-ku slávnej kapely. Miro Žbirka, Laco Lučenič, Robo Grigorov, Ján Litecký – Šveda, Peter Bonzo Radványi, Peci Uherčík, Erich Boboš Procházka, The Buttons, Goodbye Lenin a mnohí ďalší, na pohľad žánrovo nesúrodí interpreti. V tento večer ich spojila láska k rockovej klasike. Hrali výlučne skladby z repertoáru Rolling Stones a spomínali na 60. roky vo svete, v Bratislave, i na svoje vlastné začiatky.

Na svetovej scéne existuje len málo rockových kapiel a interpretov, ktorí by dosiahli to čo 'Stonesi'. The Rolling Stones totiž nie sú len rockovou kapelou, Stones sú aj životným štýlom. (Neodporúčame napodobňovať!) Svoje prvé vystúpenie ešte pod názvom Rollin' Stones absolvovali 12. júna 1962 v londýnskom klube Marquee. Rýchlo sa stali kultovou záležitosťou, k čomu prispieval aj imidž zlých chlapcov, dávaný do protikladu so skupinou Beatles. Na pódiiach strávil najviac času zo všetkých rockových skupín na svete, najazdili najviac kilometrov. Vydali 23 štúdiových albumov, 92 singlov, 12 live a viac než 20 kompilačných albumov, predali vyše 200 miliónov platní a nakrútili niekoľko hudobných filmov. Na ich hudbe vyrástli celé generácie muzikantov aj nadšených fanúšikov a v roku 1989 ich uviedli do Rock and Rollovej siene slávy.

Myšlienka zorganizovať spomienkový koncert k výročiu vznikla v hlave Doda Šuhajdu pri rozhovore s Jánom Liteckým-Švedom. Ako zaujímavé spojenie hudobníkov s vlastným poňatím interpretácie, príjemne civilné moderovanie Mariána Slováka a spomienky tých, ktorí hudbu 60. rokov obdivovali a hrali v časoch, keď zahraničné platne bolo treba na Slovensko najprv prepašovať. Peter Klíma, vtedajší člen skupiny Buttons, na tieto časy spomína: „Nemali sme aparatury, ale mali sme zimomriavky.“ Laco Lučenič, považovaný v hudobnom svete za encyklopedistu beatovej hudby, doplnil rozprávanie zaujímavými historkami, a samozrejme, aj skvelým hudobným vystúpením. A tak diváci všetkých vekových kategórií, ako to býva len u skupiny hrajúcej päť desaťročí, odchádzali nadmieru spokojní. Nič na tom nemene, že mnohým cestou iste v ušiach znelo: „I can get no satisfaction...“

Jana Škutková

INZERCIA:

Inštalatér – lacno a rýchlo. Kontakt: 0904 572 977

Tepujem koberce, sedačky, posteľe. 0903 195 861

Montáž nábytku, tel. 0903 745 601, www.montaz-nabytku.sk

Prijmeme kuchárku a pomocnú silu do školskej jedálne ZŠ s MŠ Sibírska 39. Prac. doba 6,30 – 14,30, nástup ihneď. Kuchárka – vyučená s praxou, pomocná sila – prax vítaná. Tel. 44251091

Hľadáme profesionálnych obchodných zástupcov na poskytovanie finančných služieb. Požadujeme min. výučný list. Provident Financial, s.r.o. Bližšie informácie, volajte 0850 638 963

Prenajmem DLHODOBO novú uzamykateľnú garáž, 20m² v novostavbe - Skalická cesta, BA - Biely Kríž. 80 €/mes. Tel. 0915 839 337.

Hľadám svedkov zrážky chodkyne na prechode na Vajnorskej (zastávka Odbojárov) 25. 8. 2011. Tel.: 0904 614 930

Prenájom dvorcov

čas	sezóna 26 hod.	blok 10 hod.	1 hod.
po-pia od 9:00 - 15:00	€ 130,-	€ 60,-	€ 7,-
15:00 - 21:00 a víkend	€ 160,-	€ 70,-	€ 8,-

KUPÓN ZĽAVA 50% Po predložení tohto kupónu, získate 50% zľavu na 1hod. prenájom kurtu počas víkendu. Zľavy nemožno kombinovať.

ita professional
INTERNATIONAL TENNIS ACADEMY

rezervácie 0902 315 983
viac info www.itaprofessional.com

Pozývame

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA - NOVÉ MESTO, VAJNORSKÁ 21

tel.: 44373771, 44372620

e-mail: info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk

PODUJATIA PRE DETI

21. - 24. 6. 2012, štvrtok - nedeľa

XV. Medzinárodný festival detských folklórnych súborov v Bratislave

KLUBOVÉ STRETNUTIA

4., 11., 19., 25. 6. 2012, pondelok 18. h

Sahadža joga, pokročilí, ako sa zbaviť stresu, napätia, klubové stretnutie pre záujemcov, vstup voľný

5., 12., 20., 26. 6. 2012, utorok 18. h

Sahadža joga - začiatčníci, ako sa zbaviť stresu, napätia, klubové stretnutie pre nových záujemcov, vstup voľný

6. 6. 2012, streda 17.30 h

Klub Cesta za poznáním

7. 6. 2012, štvrtok 16. h

Klub Patchwork

20. 6. 2012, streda 17.30 h

Túlavé topánky - Barma, cestovateľský klub

21. 6. 2012, štvrtok 16. h

Klub priateľov opery, pravidelné stretnutie členov s operným umením

19. 6. 2012, utorok 17. h

Bratislavský včelársky spolok, stretnutie členov a záujemcov o poradenské služby

29. 6. 2012, piatok 14. h

Informačné centrum zdravia

HUDOBNO - TANEČNÉ PROGRAMY

2. 6. 2012, sobota 17. h

Čaj o piatej s HS EXE LIVE, spoločenské posedenie s tancom pri dobrej hudbe 60.-90.rokov pri sviečkach, so žrebovaním vstupeniek

8. 6. 2012, piatok 19. h

30 rokov BELASÍ, koncert známej folk country skupiny

9. 6. 2012, sobota 17. h

Za dychovkou na Vajnorskú s DH VIŠTUČANKA, tanečné podujatie pre milovníkov ľudovej a dychovej hudby

13. 6. 2012, streda 17. h

Folklórne divadlo Radosť pri KC Pezinok, „KEĎ CHCEM DIEVKU VYDAŤ“

16. 6. 2012, sobota 17. h

Čaj o piatej s HS SATURN, tanečné podujatie pri hudbe 60.-90. rokov so žrebovaním vstupeniek

23. 6. 2012, sobota 15. h

Otvorenie Kultúrneho leta 2012 na Kuchajde s množstvom podujatí a ľudovou zábavou

30. 6. 2012, sobota 17. h

Tanečné Kultúrne leto s HS Roland Live, vo veľkej sále SK BNM od 17. h do 22. h

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV

23. 6. 2012, sobota 8. h - 12. h

Výmenné stretnutie zberateľov mincí, medailí, bankoviek, filatelií, odznakov, kníh, platní, starých pohľadníc a telefónnych kariet...

30. 6. 2012, sobota 8. h - 12. h

Výmenné stretnutie zberateľov elektro, domácich, rybárskych a foto potrieb, automobilových, železničných, leteckých a lodných modelov

VÝSTAVY

2. 6. 2012, sobota 9. h

Celoslovenská predajná výstava diapotrávin, garantom je DIADOR Bratislava

1.- 2. 6. 2012

Premeny III, výstava z výtvarnej tvorby SŠ Tokajčicka 24

5. - 15. 6. 2012

Absolventi výtvarného odboru ZUŠ Háľkova vystavujú

6. - 30. 6. 2012

Tvorte s nami, výstava z tvorby absolventov kurzu digitálnej fotografie na UTV STU v Bratislave

19. - 30. 6. 2012

Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov, výstava najlepších výtvarných prác členov

Návštevný čas výstav: pondelok - piatok 14. - 18. h, v sobotu v rámci podujatí

Predpredaj vstupeniek: pondelok - streda

16. h - 19. h a 1 hodinu pred podujatím v SK BNM Vajnorská 21, tel. 02/44373763.

Zmena programu vyhradená.

VÝTVARNÉ KURZY

- **Keramika pre dospelých**: pondelok 17. h - 20. h, 1x týždenne

- **Keramika pre deti**: streda 17. h - 19. h, 1x týždenne

- **Výtvarné techniky**: utorok 17. h - 20. h, 1x týždenne - maľba, kresba, grafika a kombinované techniky pre začiatčníkov aj pokročilých

- **Výtvarná škola D. Zacharovej**: štvrtok 15.30 - 17.45 h, piatok 14.30 - 16.45 h, 1x týždenne pre malých aj veľkých a príprava na školy umeleckého zamerania, január - jún 2012

PRAKTICKÉ KURZY

- **Šijeme s Burdou**, škola strihov a šitia, návrhárstvo, nové módné trendy

utorok 17. h - 20. h, 1x týždenne, **streda** 17. h - 20. h, 1x týždenne, **štvrtok** 17. h - 20. h, 1x týždenne

- **Kurz tvorivého písania**

- **Kurz pletenia z papiera**

- **Kurz fotografovania** - pondelky 17. h

- **Zážitkové semináre** - Moderovanie a komunikácia, Rozvoj osobnosti, Verejné vystupovanie

POHYBOVÉ

- **Joga, utorok** 17.15 h, 1x týždenne

PONÚKAME pre stredné školy kultúrno-spoločenské a výchovno-vzdelávacie podujatia v čase prijímacích skúšok a maturít, pred prázdninami aj pred koncoročným vysvedčením

Prenájom priestorov na semináre, spoločenské posedenia, prezentácie
Výroba reklamy vrátane grafických návrhov, tel. 02/44372620

DOM KULTÚRY KRAMÁRE, STROMOVÁ 18

tel. 54 77 11 48

www.skvajnorska.sk, e-mail: dkkramare@chello.sk

PODUJATIA PRE DETI

9. 6. 2012, sobota 16. h

Princezná Frmulína, divadlo Jaja predstavuje nové bábkové predstavenie

KLUBOVÉ PODUJATIA

6., 20. 6. 2012, streda 16.30 h

Klub Venuša, stretnutie Lígy proti rakovine

UMELECKÉ PROGRAMY

18. 6. 2012, pondelok 19. h

123. Poetický večer s Jurajom Sarvašom

Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, streda od 16. h do 19. h

Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia predstavenia
Zmena programu vyhradená. Vstupenky nerezervujeme.

KURZY, KRÚŽKY

Výtvarná výchova

- **Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov** - 1x mesačne (sobota + nedeľa)

16. - 17. 6. 2012, od 9. h do 14. h

- **VYT FIT- výtvarné relaxcentrum** - info v DK

POHYBOVÉ KURZY, KRÚŽKY

- **Škola pred škôlkou**, pohybové cvičenie pre deti od 15 mesiacov do 3 rokov s mamičkami na MD, s hudobným sprievodom, utorok 10. h - 11.30 h

- **Zdravotné cvičenie na problémy s chrbticou s prvými jogami**

začiatčníci - štvrtok od 17. h do 18.30 h
pokročilí - utorok od 18.15 h do 19.45 h

- **Pilatesove cvičenia**, pondelok I. skupina 17. h - 18. h, II. skupina 18.15 h - 19.15 h, štvrtok III. skupina 18.45 h - 19.45 h

- **ZUMBA** v tanečnom štýle latino tancov, utorok 17. h - 18. h

SLUŽBY - poskytnutie priestorov a služieb na prezentácie, semináre, spoločenské posedenia, cena podľa dohody

STREDISKO KULTÚRY BNM
VAJNORSKÁ 21

BELASÍ

30 ROKOV

8.6.2012
19.00

PREDPREDAJ: SK Vajnorská 21, tel.: 44373763, po, ut, st: 16.00 - 19.00
a 1 hodinu pred podujatím, na koncerty v sieti TIKETPORTÁLU.
http://www.skvajnorska.sk e-mail: info@skvajnorska.sk, reklama@skvajnorska.sk